

Atlas.ti – software ke kvalitativní analýze dat – kvalitativní výzkum je o práci s daty kvalitativním způsobem!

- Interpretace: problém formalizace jejích pravidel – „...**umění přečíst data nějakým novým, pozoruhodným, přesvědčivým a sociologicky relevantním způsobem** (Konopásek 1997)
- **Přečíst** = napsat
- **Data** = záznamy toho, co říkají zkoumaní, výzkumnice/výzkumníci, terénní poznámky, jakékoli další poznámky vznikající v průběhu čtení textů
- **Nově, pozoruhodně** = originálně, barvitě (metafory + další nástroje k tomu viz Hammersley, Atkinson)
- **Sociologická relevance** = schopnost vstoupit do probíhajících sociologických debat
- Otázka privilegizace interpretací a výpovědí - nepřeváží-li naše interpretace nad promluvy zkoumaných, nelze mluvit o vědě aneb z perspektivy studovaných nelze dělat perspektivu našeho vysvětlování
- Měřítka kvality interpretace je přesvědčivost

Kvalitativní výzkum pracuje s daty kvalitativním způsobem:

#### KVALITATIVNÍ ANALÝZA

- **Manipulace s texty založená na opakovaném čtení posbíraných materiálů**
- Manipulace = **třídění, segmentace, porovnávání, přeskupování, spojování, pojmenovávání textových jednotek**
- Manipulace **umožňuje stále nové a nové čtení** – vyrábíme stále nová a nová vyprávění, nacházíme pravidelnosti, momenty odporující pravidelnostem

#### KÓDOVÁNÍ:

- Identifikace segmentů textu a jejich pojmenování = kódování – klasifikuje nebo kategorizuje daný segment
- Kódy by se měly vztahovat k výzkumným otázkám a používaným konceptům
- Kódování
  - je procesem abstrahování z dat - začátek pohybu od surových dat k vyšším rovinám obecnosti
  - je interpretační prací = pojmenovávání textových jednotek nebo jejich částí

Program Atlas/Ti - <http://www.atlasti.com>

#### ANALYTICKÉ PRÁCE NA ÚROVNI TEXTU

- Manipulace s daty – zahrnuje práci s primárními dokumenty (PD) – označování citací, doplňování komentářů, kódování, vytváření memos;
- jde tedy o označování pasáží textu a následné načítání těchto úryvků na základě zadaných kritérií
- Možnost komentovat úryvky, komentovat kódy a psát analytické poznámky

### ANALYTICKÁ PRÁCE NA ÚROVNI KONCEPTŮ

- Manipulace s vytvořenými kategoriemi a koncepty bez ohledu na samotný text - diagramy a grafické znázorňování vztahů; prostor konstruování konceptů a teorií založených na vztazích mezi kódy, částmi textu a memos
- Umožňuje vizualizovat nové texty a nalézat něco, co bychom neodhalili při čtení textů
- Dokumenty, s nimiž pracujeme – Atlas.ti zvládá práci s formátem rtf - Podporované formáty: **RTF** (patentovaný formát Microsoftu – průmyslový standard pro výměnu dokumentů mezi různými aplikacemi; podporuje formátování písma (tučné, italiku, barvu,...), různé fonty a velikosti, formátování do odstavců a vložené objekty; v Atlasu/ti jsou všechny textové dokumenty zobrazovány na bázi RTF;
- **je DOBRÉ mít dokument upravený přesně tak, jak ho chceme mít v Atlasu.ti** (ačkoli ve verzi 5 jsou možné další úpravy i po zavedení textu do atlasu!) a to ve formátu RTF
- Nejsnazší zvládnutí projektu – pokud můžeme mít všechny dokumenty týkající se projektu ve stejném folderu jako HU nebo v jeho subfolderech
- **Hermenutická jednotka**
- Všechny materiály, které jsou relevantní pro konkrétní projekt
- Hermeneutická jednotka se k dokumentům dostává skrze odkaz – jméno souboru a cestu (path) analogicky: web link – spojení k web page – URL je jméno souboru – error 404, pokud link přestane existovat
- Jakmile jednou připsáte do HU dokument, musí to být stále týž, s kterým pracujete a musí být ve stejném umístění (analogie s webovou stránkou) – každopádně je možné to zflexibilnit... /, **je závazné zachovat stejnou cestu k dokumentům (tj. i jejich názvy) – dokumenty musí zůstat v původním umístění;**
- nastavení „**special paths**“, které umožňují lepší manipulaci s HU (přenos mezi počítači) a teamovou práci
- Existují různé způsoby, jak definovat nebo ustavit externí odkazy –
- **Special paths:**
- **HUPATH**
- **TBPATH**
- **CO SE STANE, KDYŽ JE NAČTEME Z UMÍSTĚNÍ KDEKOLI V POČÍTAČI?** – cesta povede k jejich aktuálním umístěním a to je nepraktické, protože je můžeme mít rozstrkané, může to komplikovat život nebo vést k úplnému ztracení se☺
- **Co znamená pracovat s dokumenty skrze odkazy:**
- neměníme dokument – zdroj dat

## top ten

- nechte svoje dokumenty tam, kde byly, když jste je poprvé připsali do HU = ideální je naplnit text bank!!! a učinit ji součástí folderu, kde bude i HU...
- pokud se lokace změní, musí se přeměrovat i cesta k nim...editace obsahu musí být vždy činěna zevnitř atlas.ti,
- pokud změníte dokument mimo Atlas.ti – Atlas vám ho už nenačte

## Co je třeba si uvědomit předtím, než začnete:

- kde budete svá data ukládat?
  - budete práci provádět na více než jednom pc?
  - budete data v průběhu práce měnit?
  - budete pracovat v týmu?
- 
- Primární dokumenty (texty, obrázky, zvukové záznamy)
  - **PD** = primary document = materiály, které interpretujeme (texty, audio, video materiály) – stávají se PD tak, že jsou připsány do HU (versus data source – to je PD před připsáním do HU)
  - **Quotations** = **citace** = segment z PDs – slovo, věta, odstavec; obvykle součást procesu kódování nebo vytváření memos (citaci označíme kódem, nebo memos) – možná je i:
  - **Free quotation** – citace bez specifikace
  - Soubor citací existuje jako samostatný soubor - citace se skládá z identifikátoru – číslo; a z páru koordinát, které odkazují k začátku a ke konci citace;
  - **Coding**
  - **Auto-coding** = pro opakující se slova nebo věty v PDs – automaticky se po zadání označí stejné výrazy – je třeba specifikovat – nastavit – lze určitá slova shrnout do jednoho kódu
  - **Codes** = kódy = z metodologického hlediska slouží mnoha účelům – zachycují **význam v datech**; mohou označit událost v textu; jsou klasifikačními nástroji na různých rovinách obecnosti; kódy by neměly být užvaněné☺ = **nezaměňovat kódy a memos!**
  - **Memos** = prostě memos – analytické poznámky – mohou být samostatné nebo odkazovat k citacím, kódům, k primárním dokumentům – je důležité, že jsou objekty první třídy – mají seznam...
  - **Families** = nástroj ke spojování PDs, kódů, memos = (s. 191) – umožňují klasifikaci materiálů do podskupin; rodiny vyznačují tematické skupiny – jejich příslušníci ale mohou spadat i do jiných skupin; mohou obsahovat pouze stejné objekty (na rozdíl od uzlových obrazců)
  - **The Query Tool** = vyhledávání citací patřících k určitým kódům – základní způsob vyhledávání – s použitím Code Manageru, ale to je jen primitivní způsob vyhledávání; Query Tool je mnohem složitější; jde o vyhledávání na základě operandů a operátorů (propojování kódů, rodin, atd. operátory – OR, AND, XOR...)
  - **The Object Crawler** = hledání textu na základě řetězce nebo slova
  - **Comments** = nejsou objekty první třídy – nemají svůj seznam a nemají jméno
  - **Autorship** = jakýkoli krok v Atlas/ti je tegován jménem uživatele
  - Propojování úryvků: **links – relations**
  - **Network views**

## POSTUP VYTVOŘENÍ HU:

- **vytvořit adresář projektu**
- **všechny dokumenty, s nimiž budeme pracovat umístit do tohoto adresáře, případně podadresářů**
- **vytvořit HU vně hierarchie tohoto souboru**
- **zapnout funkci „Use Special Path“ (Extras – General Preferences – HU Editor)**
- **nastavit Textbank folder tak, aby hierarchie dokumentů v adresáři byla kompletně zahrnutá (nezahrnout tedy HU!)**

WISE principle:

- visualisation – atlas umožňuje vizualizovat charakteristiky materiálu a vztahy mezi objekty, které jsou definovány v procesu interpretace
- integration – integrace všech materiálů, s nimiž chcete pracovat – kontejner k jejich shromáždění - HU
- serendipity – vtělené štěstí – možnost nalezení něčeho, co jsme ani nehledali
- exploration – explorační práce